

श्री.जयदिप डाकटे सर

श्री.प्रविण डाकटे सर

Subscribe

इयता - सहावी (15 डिसेंबर) विषय - मराठी

Subscribe

१६

सफर मेट्रोची

क्रांती गोडबोले-पाटील-
(जन्म-१९९०) नवोदित
लेखिका. किशोरवयीन
मुलांसाठी तसेच सामाजिक
विषयांवर ललितलेखन.

विज्ञान व तंत्रज्ञानाच्या युगामध्ये अनेक नवे नवे शोध लावले जात आहेत. प्रवासाच्या वाहनांमध्येही वेगाने बदल होत आहेत. ज्या त्या प्रदेशाची भौगोलिक परिस्थिती व मानवांच्या गरजा यांचा विचार करून वाहतुकीच्या साधनांत प्रगती होत आहे. मेट्रोची पहिली महिला सारथी रुपाली चव्हाण यांचा मेट्रो चालवण्याचा अनुभव व मेट्रोचा परिचय संवादरूपाने दिलेला आहे. 'वयम्' या मासिकातून हा संवाद घेतलेला आहे.

- खालील तक्त्यात दिलेल्या क्षेत्रांतील कर्तृत्ववान महिलांची नावे लिहा.

क्षेत्र	क्रीडा	विज्ञान	वैद्यकीय	शिक्षण	राजकीय
महिलांची नावे					

रुपाली चव्हाण ह्यांच्याशी साधलेला हा संवाद. त्या मेट्रो चालवणाऱ्या पहिल्या महिला सारथी ठरल्या आहेत.

मुंबईत मेट्रो ट्रेन सुरू झाली आणि त्यातून प्रवास करण्यासाठी खूप झुंबड उडाली. मेट्रो खरोखरच अजब आहे. प्लॅटफॉर्म चढण्यासाठी आणि उतरण्यासाठी सरकते जिने, टोकन टाकताच उघडणाऱ्या झडपा, मेट्रोच्या डब्यांचे आपोआप उघडणारे-बंद होणारे दरवाजे, वातानुकूलित स्वच्छ डबे, झूम वेगात धावणारी ही गाडी. पावसाळ्यात उड्डाण पुलावरून मेट्रोतून प्रवास करताना ढगांतून तरंगत जात असल्याचा अनुभव येतो. बोगद्यातून जाताना जगाशी संबंध तुटल्यासारखा भासतो. या आधुनिक मेट्रोतून प्रवास करून आल्यावर काही प्रश्न मनात आले.

प्रश्न : मेट्रो पायलट होण्यासाठी तुम्ही काय काय प्रयत्न केले. कोणता अभ्यास केला ?

रुपाली : मी कोकणातील सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील मुलगी. सिंधुदुर्ग शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या अभियांत्रिकी महाविद्यालयातून इंजिनियर झाले. मेट्रोमध्ये पायलट होण्यासाठी इंजिनियर व्हावे लागते. एवढेच नाही तर चाचणी परीक्षाही पास व्हावे लागते. ही चाचणी खूप अवघड असते.

प्रश्न : फक्त परीक्षा पास झालात की तुम्हांला पायलट म्हणून मान्यता मिळते का ?

रुपाली : नाही, नाही. यानंतर उमेदवाराची मानसिक आणि शारीरिक चाचणी घेतली जाते. या सर्व चाचण्यांत पास झालात, की मग मुलाखत घेतली जाते. मुलाखतीमध्ये निवड झाल्यावर मग मेट्रो चालवण्याचे एक वर्षाचे प्रशिक्षण दिले जाते आणि मगच तुम्ही मेट्रो पायलट बनू शकता.

टेस्ट लवकरच...

- खालील प्रत्येक उदाहरणांत पहिल्या संख्येचे दुसऱ्या संख्येशी असलेले प्रमाण काढा.
(1) 24, 56 (2) 63, 49 (3) 52, 65 (4) 84, 60 (5) 35, 65 (6) 121, 99
- पहिल्या राशीचे दुसऱ्या राशीशी असलेले गुणोत्तर काढा.
(1) 25 मणी, 40 मणी (2) 40 रुपये, 120 रुपये (3) 15 मिनिटे, 1 तास
(4) 30 लीटर, 24 लीटर (5) 99 किग्रॅ, 44000 ग्रॅम (6) 1 लीटर, 250 मिली
(7) 60 पैसे, 1 रुपया (8) 750 ग्रॅम, $\frac{1}{2}$ किग्रॅ (9) 125 सेमी, 1 मीटर
- रीमाजवळ 24 वह्या व 18 पुस्तके आहेत, तर वह्यांचे पुस्तकांशी गुणोत्तर काढा.
- मैदानामध्ये क्रिकेटचे 30 खेळाडू व खो-खो चे 20 खेळाडू प्रशिक्षण घेत आहेत, तर क्रिकेटच्या खेळाडूंचे एकूण खेळाडूंशी गुणोत्तर लिहा.
- स्नेहलकडे 80 सेमी लांबीची लाल रिबीन आहे व 2.20 मीटर लांबीची निळी रिबीन आहे, तर लाल रिबीनच्या लांबीचे निळ्या रिबीनच्या लांबीशी गुणोत्तर काढा.
- शुभमचे आजचे वय 12 वर्षे आहे. शुभमच्या वडिलांचे आजचे वय 42 वर्षे आहे. शुभमची आई त्याच्या वडिलांपेक्षा 6 वर्षांनी लहान आहे, तर खालील गुणोत्तरे काढा.
(1) शुभमच्या आजच्या वयाचे आईच्या आजच्या वयाशी गुणोत्तर.
(2) शुभमच्या आईच्या आजच्या वयाचे वडिलांच्या आजच्या वयाशी गुणोत्तर.
(3) जेव्हा शुभमचे वय 10 वर्षे होते, तेव्हा शुभमच्या वयाचे त्याच्या आईच्या त्या वेळच्या वयाशी गुणोत्तर.

समजून घ्या.

Std - Sixth Sub - Maths (Semi)

- In each example below, find the ratio of the first number to the second.
(1) 24, 56 (2) 63, 49 (3) 52, 65 (4) 84, 60 (5) 35, 65 (6) 121, 99
- Find the ratio of the first quantity to the second.
(1) 25 beads, 40 beads (2) 40 rupees, 120 rupees (3) 15 minutes, 1 hour
(4) 30 litres, 24 litres (5) 99 kg, 44000 grams (6) 1 litre, 250 ml
(7) 60 paise, 1 rupee (8) 750 grams, $\frac{1}{2}$ kg (9) 125 cm, 1 metre
- Reema has 24 notebooks and 18 books. Find the ratio of notebooks to books.
- 30 cricket players and 20 kho-kho players are training on a field. What is the ratio of cricket players to the total number of players?
- Snehal has a red ribbon that is 80 cm long and a blue ribbon, 2.20 m long. What is the ratio of the length of the red ribbon to that of the blue ribbon?
- Shubham's age today is 12 years and his father's is 42 years. Shubham's mother is younger than his father by 6 years. Find the following ratios.
(1) Ratio of Shubham's age today to his mother's age today.
(2) Ratio of Shubham's mother's age today to his father's age today
(3) The ratio of Shubham's age to his mother's age when Shubham was 10 years old.

read and understand.

5. Discuss the following :

- Which festivals do we celebrate on a large scale?
- Choose any one festival and decide which parts of the festival are eco-friendly and which are not eco-friendly. (See page 63.)
- What can we do to celebrate festivals in an eco-friendly way?

6. Think of a modern festival and new ways of celebrating it, for example - A Reading Festival.

7. Read the following sentences :

- * We are going to make a beautiful paper lantern at home.
- * I am going to make a model of Fort Raigad.

Note that the phrases 'We are going to', 'I am going to' show future plans. Complete the following sentences meaningfully.

- * Our teacher is going to
- * My father is going to
- * My grandmother is going to

सम्राट अशोक

टिप

सम्राट अशोकाचा संदेश

- मातापित्यांची सेवा करणे चांगले आहे.
- ज्या विजयामुळे प्रेमभावना वाढते तोच खरा विजय.

करून पहा.

भारताच्या नकाशा आराखड्यात सम्राट अशोकाचे शिलालेख व स्तंभलेख दर्शवणारी ठिकाणे दाखवा.

ऑनलाईन टेस्ट

टेस्ट सोडवा.

६. महासागरांचे महत्त्व

हे नेहमी लक्षात ठेवा.

पृथ्वीचा जास्त भाग पाण्याने व्यापला असून त्यातील बरेच पाणी खारे आहे. या खारट पाण्यात असलेल्या सजीवसृष्टीला मानवाच्या कृतीमुळे व प्रदूषणामुळे धोका होईल, अशा कृती आपण टाळल्या पाहिजे.

पहा बरे जमते का ?

समीर आणि सानिया हे दोघे वर्गात जगाच्या नकाशावर जलमार्ग दाखवण्याचा खेळ खेळत आहेत. दोघांचे मार्ग एकमेकांच्या विरुद्ध दिशेने जाणार आहेत. एक मार्ग पूर्वेकडून तर दुसरा मार्ग पश्चिमेकडून जाणार आहे.

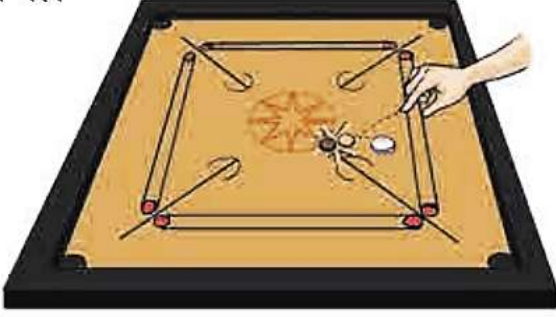
- मुंबई बंदरातून काही माल जलमार्गाने युनायटेड किंग्डममधील लंडन शहरात पाठवायचा आहे. जगाच्या नकाशामध्ये असे किमान दोन जलमार्ग पेन्सिलने दाखवा. प्रत्येकाच्या मार्गावर वाटेत कोणकोणत्या देशांची कोणती बंदरे लागू शकतात ते नोंदवा.
- (१) समीरच्या मार्गावरील बंदरे
- (२) सानियाच्या मार्गावरील बंदरे.
- यांपैकी कोणता मार्ग जवळचा वाटतो ? सानियाचा की समीरचा ?
- समीरच्या मार्गाने व सानियाच्या मार्गाने जाताना कोणकोणते महासागर पार करावे लागतात ?
- पनामा व सुएझ हे काय आहेत ? ते कशासाठी तयार करण्यात आले आहेत ? समीर व सानिया यांच्या मार्गात त्यांचा वापर झाला आहे काय ?
- तुम्ही आखलेल्या मार्गांशिवाय हा प्रवास आणखी कोणत्या मार्गाने करता येईल ते शोधा.

वाचा व समजून घ्या.

१०

बल व बलाचे प्रकार

५. घर्षण बल

१०.८ : घर्षण बल

जरा डोके चालवा.

कॅरम खेळताना कॅरम बोर्डवर पावडर का टाकली जाते ?

कॅरमच्या सोंगटीला हळूच टिचकी मारली असता ती कॅरम बोर्डवरून घसरत पुढे जाते, परंतु काही अंतरावर जाऊन थांबते.

सपाट जमिनीवरून घरंगळणारा चेंडू थोड्या अंतरावर जाऊन थांबतो. असे का होते ?

दोन पृष्ठभाग एकमेकांवर घासत असताना त्यांमध्ये घर्षण बल कार्य करू लागते. ते नेहमी गतीच्या विरोधात कार्य करते.

सायकल चालवताना ब्रेक लावला, की थोड्या अंतरावर जाऊन सायकल थांबते. ब्रेक कसा लागतो, कोणत्या भागांमध्ये घर्षण निर्माण होते ?

वाचा व समजून घ्या.

Std - Sixth Sub - General Science (Semi)

10.

Force and Types of Force

5. Frictional force

10.8 : Frictional force

Use your brain power!

Why is powder sprinkled on the carrom board while playing carrom ?

When a carrom piece is flicked lightly, it slides over the carrom board, but stops at a certain distance.

A ball rolling over a flat ground stops at a certain distance. Why does this happen?

When two surfaces rub against each other, the force of friction comes into play. It always acts against the direction of motion.

When a brake is applied while riding a bicycle, it stops after running a short distance. How does the brake work? Between which parts is friction produced?

Read and Understand.

शहर में आनंद महोत्सव का आयोजन किया गया था। जिसमें विभिन्न राज्यों की संस्कृति एवं शिल्पकला की तथा अन्य दुकानें सजी हुई थीं। इनमें विविध कलाओं की विशेषताओं के दर्शन, खेल, प्रदर्शनी, मौत का कुआँ, छोटे-बड़े झूले, कठपुतली का नृत्य और खाने-पीने की दुकानें आकर्षित कर रही थीं। प्रीति अपने मित्र तेजस, प्रसन्ना और मृण्मयी के साथ महोत्सव

देखने आई थी। आईसक्रीम का आनंद लेते हुए वह कठपुतली के नृत्य की दुकान के सामने सूत्रधार की आवाज सुनकर रुकी। वह कह रहा था-

“आओ, आओ सारे बहन-भाई
शकुन-अपशकुन की है लड़ाई
दिखाओ इसमें तुम चतुराई
कर लो आज मोटी कमाई।”

माझा ऑनलाईन अभ्यास - सराव चाचणी

इयत्ता सहावी - मराठी

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

ऑनलाईन टेस्ट अपडेट होत आहेत.

14. आता उजाडेल	Click Here
15. बालसभा	Click Here
16. सफर मेट्रोची	लवकरच
17. दुखणं बोटभर	लवकरच
18. बहुमोल जीवन	लवकरच

6. जनपदे आणि महाजनपदे

[Click Here](#)

7. मौर्यकालीन भारत

[Click Here](#)

8. मौर्य साम्राज्यानंतरची राज्ये

लवकरच

इतर विषय टेस्ट लवकरच अपडेट होतील.

